

men jeg maa ikke desto mindre paa den anden Side udtale, at jeg ikke ganske kan se paa Sagen alene fra et militært Standpunkt. Dels har jeg nemlig den Væe at repræsentere en Garnisonsby, og dels var jeg Medlem af et Byraad paa den Tid, da de Forhandlingler begyndte, der senere fandt deres Afslutning ved de omtalte Kontrakter. I Mængt og Meget kan jeg derfor slutte mig til det ærede Medlem for Odense, uden dog at ville underskrive alle hans Udtalelser.

I 1867, da Hærloven blev vedtagen, ordnede man, som bekendt, ikke Garnisonsforholdene, men adopterede den Ordning, der foreskændtes, og nøiedes med at bestemme, at Garnisonsforholdene skulde ordnes ved Lov. Denne Udsigt gav Anledning til, at der i de større Kjøbstadkommuner opstod en Sygdom — jeg vil kalde den Garnisonsfeber. De, som ingen Garnison havde, ønskede at faae en saadan, og de, der havde ringe Garnison, ønskede Mer. Da paa samme Tid Hærordningens Gjennemførelse bevirkede, at Garnisonsbyerne fik en forøget Indkvartering, og at dette fra Afdelingernes Side gav Anledning til mange Klager baade paa det ene eller det andet Omraade, Klager, som selvsjælig ikke strax kunde afhjælpes, saa greb Krigsbestyrelsen til et Middel, som vistnok fra Krigsbestyrelsens Side maatte siges at være fuldkommen korrekt, idet man benyttede Spekulationen, Garnisonsfeberen, og tog Tilbudet fra een By og brugte det til at slaa den anden By med. Nyborg slog man med Randers, idet man sagde til Viborg, at, hvis den ikke vilde opfylde Krigsbestyrelsens Betingelser, skulde den der garnisonerede Halvbrigade flyttes til Randers, og det fremgaar af Meddelelserne om Kasernesagen i Odense, at man paa samme Maade har slaaet Odense med Nyborg. Det er mig ubegribeligt, at Kommunen kunde tillægge denne Trusel den Betydning, som det af Meddelelserne fremgaar, at den har tillagt den; thi i Meddelelserne hedder det, at den Gang de Delegerede fra Odense kom tilbage, sagde de: Saa vi ikke ind paa de af Krigsbestyrelsen opstillede Betingelser, bliver Halvbrigaden forlagt til Nyborg. Kommunen burde dog vide, at ikke een Mand kunde blive forlagt til Nyborg, uden at Rigsdagen gav Penge til Flytningen. Det er mig uforstaaeligt; og heller ikke forstaaer jeg, hvorledes Kommunerne have kunnet indgaa paa Kontrakter af saa bindende Karakter, uden at opnaa nogen Sikkerhed for, at de bleve Garnisonsbyer. Jeg forstaaer lige saa lidt, at Inderrigsministeriet, Kommunerne naturlige Bærge, har kunnet give Sanktion til Optagelsen af de Laan, der vare nødvendige, for at de Foranstaltninger kunde gennemføres, som vare stipulerede i de forskjellige Kontrakter. Om man i det Hele, Sagen set fra et retligt Standpunkt, var berettiget til at afslutte den Slags bindende Kontrakter mellem Krigsbestyrelsen og Kommunerne paa et Omraade, der nærmest ligger under In-

denrigsministeriet, og hvori man fuldstændig fra-veg Grundlaget i Forordningen af 15de November 1816 om Indkvarteringen, hvorefter denne skal ske hos Borgerne selv, stillet sig tvivlsomt for mig, og jeg skal derfor heller ikke udtale nogen Mening derom. Spørger man om: hvorledes kunde Kommunerne gaa ind paa saadanne Indrømmelser, maa Svaret vel søges i deres Overbevisning om, at det vilde bringe dem meget væsentlige Fordele, og jeg tror, at man paa mange Steder gjorde sig Illusioner om, hvilke Rigdomme Indkvartering skulde kunne bringe Byerne. Smid- lertid, Kontrakterne bleve afsluttede, og man begyndte at bygge. Saalænge man holdt sig til Exercerhus, saalænge man holdt sig til Depotbygninger, Vagtbbygninger, Ammunitionsbbygninger, viste der sig ingen Vanfærlighed, saa byggede man gjerne; men da der blev Spørgsmaal om Opførelse af Kaserne, saa stoppede man, og hvorfor stoppede man? Fordi man snart saae, at ved Kasernebygningen gik man glip af hele den Fordel, man væsentlig havde ventet sig gennem Garnisonen; thi i en Garnisonsby skabes der et Erhverv om Garnisonen, idet Smaafolk leve, dels af at yde Kvarter, dels af at vasse for og bespise Mandskabet. Alt det gaar man glip af fra det Dieblit Garnisonen kommer i Kaserne, saa forandres Forholdet, saa er det Kommunen, som faar Kvartergodtgørelsen, Mandskabet bespises i Markenderiet, der vasses paa Kasernen o. s. v.; det gaar ud over Smaafolk. Men dette burde være forudset, da Kontrakterne bleve afsluttede. Det er urigtigt, at man fra Kommunerne Side ikke saae det, urigtigt, at man overhovedet ikke nøie undersøgte Forholdene, inden man gik ind paa Kontrakter af et saa bindende Indhold. Smid lertid, Kontrakterne ere indgaaede, og der er ikke fra de Kommuner Side, som have indgaaet dem, gjort noget Forsøg, saavidt jeg veed — jeg hørte nok, min ærede Nabo (Thomsen) udtalte sig anderledes — men det er ikke mig bekendt, at der fra nogen Kommunes Side er gjort noget Forsøg paa at komme bort fra Kontrakten; man har kun bedet om Opfattelse, og det forekommer mig naturligt og jeg kan sige vel begrundet. Da min ærede Nabo, som Krigsminister, afsluttede disse Kontrakter, forelagde han samtidig her i Thinget et Udkast til en Hærlovsrevision, og i dette Udkast var i det Væsentlige alle Afdelinger bevarede, saaledes som Afdelingerne for Diebliffet garnisonere, saa det Tilfald, han havde givet Kommunerne om, at de ved Ordningen af Garnisonsforholdene skulde faae Lov til at beholde deres Garnison, kunde opfyldes; men dette er ikke længer tilfede, og det er egentlig det Moment, som nærmest har foranlediget mig til at tage Ordet. Se vi nemlig hen til det af den høitærede Krigsminister forelaagte Forslag til Hærens Ordning, saa viser det sig, at man har ifinde af de 5 Rytterregimenter at for-mere 4; i Stedet for at vi nu have 5 Kavalleri-